

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet
Torsdag 25.10.2018 kl. 12.15/HE 96/2018 vp

Närpes stads svar som sakkunnig på Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om främjande av integration

Allmänt

Lagen om främjande av integration (1386/2010) trädde i kraft den 1 september 2011. I lagen sägs klart ut de olika kommunala sektorernas och myndigheternas ansvar, vilket har varit till stor nytta i främjandet av det allmänna integrationsarbetet. Likaså finns det beskrivet vilket innehåll kommunens program för integrationsfrämjande skall innehålla. Lagen har med andra ord varit klar och tydlig.

Det nya lagförslaget och landskapets kommande roll

I det nya lagförslaget kan konstateras att landskapet kommer att få det övergripande ansvaret för integrationsfrämjande tjänster såsom planering, utveckling och uppföljning av invandrarnas integrering. En stor förändring blir naturligtvis överförandet av social- och hälsovårdstjänsterna till landskapet. NTM-centralens nuvarande roll läggs ner och övergår i tillväxttjänster med bl.a. ansvar för sysselsättning av vuxna invandrare.

Lagförslaget innehåller både för och nackdelar. Som fördel kan nämnas att landskapet får det övergripande ansvaret för planering, utveckling och uppföljning av invandrares integrering. Som nackdelar kan nämnas risken för att social- och hälsovårdstjänster centraliseras. Att ha tillgång till service kan försvåras på grund av de geografiska avstånden ifall av centralisering. Förståelsen för hur samhället fungerar kommer sannolikt att försvåras av förändringen för alla invånare och särskilt för dem, som kommer från andra samhällskulturer. Lokal service, där personal har lättare att förstå och praktiskt kunna lösa problem, är att föredra framom service där varken den lokala kännedomen eller förståelsen för den enskilda individens speciella behov finns.

En annan nackdel kan bli upphandling av tjänsteproducenter. Att välja det mest förmånliga alternativet kan medföra avkall på kompetens och kvalitet i servicen.

Kommunens kommande roll

Den inledande kartläggningen, uppgörande av integrationsplan och integrationsutbildningen ska enligt propositionen fortsättningsvis skötas av kommunen. Småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen hör till kommunen, likaså fritidsverksamheten, hälsa och välfärd samt kommunens tekniska ansvarsområde. Kommunens allmänna skyldighet är att planera och utveckla tjänster som främjar invandrarnas integration på kommunnivå.

Närpes stad är känd för sin "Närpes modell" gällande integrering av invandrare. Mottagning av flyktingar i slutet av 1980-talet och 1990-talet bidrog till en positiv utveckling för

sysselsättningsläget i kommunen. I dag rekryteras arbetskraftsinvandrare för växthusbranschens behov av arbetskraft. Antalet invandrare i kommunen är ca 15 % och arbetslösheten var 2,7 % i september 2018. Det råder brist på arbetskraft inom växthusbranschen, metallindustrin, barndagvården samt social- och hälsovårdstjänster.

Många invandrare har en utbildning från sitt hemland som kunde vara det nya samhället till gagn. Godkännande av betyg och examen borde kunna valideras mera effektivt. System för kompletterande studier som bygger på tidigare examina både gällande yrkesstudier och högskolestudier borde utvecklas.

I motiveringarna till den nya integrationslagen står att basservicen som särskilda integrationsfrämjande tjänster ska anpassas till ett större antal invandrare. Rådgivning och handledning på det egna hemspråket har visat sig vara ett effektivt sätt att sprida kunskap. Information på det egna språket skapar ökad förståelse och uppfattning om hur det finländska samhället fungerar.

Närpes har sedan år 2013 haft en gemensam organisation för det integrationsfrämjande arbetet med K5, Kust-Österbottens samkommun för social- och primärhälsovård. Samarbetet bygger på att 5 kommuner har ett gemensamt integrationsprogram, en integrationskoordinator, ett Welcome Office och ett integrationsråd.

I Österbotten har projektet Kotona Suomessa/En bra start i Österbotten utarbetat ett förslag till en tänkbar modell för integrationsarbetet i det nya landskapet. Närpes ingår tillsammans med K5 i projektet. Förslaget visar landskapets koordinerande roll för integrationen, samt hur kommunerna kunde samverka i så kallade "knutpunkter". Fördelen med knutpunkter är att resurserna samordnas regionalt vilket är till nytta både för kommunerna och landskapet. Förslaget biläggs, bilaga 1.

Närpes stad anser att förslaget till ny integrationslag är i samklang med landskapsreformens övriga intentioner och att integrationsfrämjande åtgärder för invandrare med giltiga uppehållstillstånd beaktas jämlikt med övriga invånare. Lagen ger också möjligheter att skapa regionala lösningar.

Markus Blomqvist
Sysselsättningskoordinator
Närpes stad

Lilian Ivars
Integrationskoordinator
Kust-Österbottens samkommun för social- och
primärhälsovård, K5